

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการบริหารโรงเรียน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททพรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททพรปราการ เขต 1 จำนวน 87 แห่ง จำนวน 2,348 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Simple Size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน มีค่าความเชื่อมั่น 95% และมีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

2.1 แบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน

2.2 กระจายกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบสัดส่วนจำนวนโรงเรียนตามขนาด ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 40 แห่ง ขนาดกลาง 32 แห่ง และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 15 แห่ง รวมทั้งสิ้น 87 แห่ง

2.3 ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ของแต่ละโรงเรียน โดยวิธีการจับสลากให้ได้ครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนก ตามขนาดของโรงเรียนของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1

ขนาดโรงเรียน เขตพื้นที่	โรงเรียน ขนาดเล็ก		โรงเรียน ขนาดกลาง		โรงเรียน ขนาดใหญ่		รวมทั้งสิ้น	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรปราการ เขต 1	353	50	885	125	1110	156	2,348	331

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารโรงเรียน โดยใช้หลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจาก
 แบบสอบถามของ รัตนชัยรัตน์ ไตรแก้ว (2549) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ
 ตรวจสอบรายการ (Check List) ข้อคำถาม 5 ด้าน คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการ
 ปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมชาติของ
 ผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1 มี
 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท ทั้งสิ้น
 จำนวน 60 ข้อ ครอบคลุมทั้ง 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความ
 มีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ตามภารกิจการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ การ
 บริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป
 โดยมีความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) ดังขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการวิจัย และสภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร (ธันชัย รัตนไตรแก้ว, 2549, หน้า 119-123)
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
4. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย
 - 1.1 ดร.สำริง อ่อนสัมพันธ์
 - 1.2 นายสมควร อิมพงษ์
 - 1.3 นางสาวสิริพร ฝอยทอง
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จากสูตรดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) ที่คำนวณได้มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของข้อคำถามในแบบสอบถาม และเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.99

7. นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ขอรับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการวิจัยเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้กับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 ฉบับ
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ทำการประมวลผลข้อมูลครั้งที่ 2 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เณฑ์การตัดสินใจการประเมิน พิจารณาจากค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 68)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51- 2.50 หมายถึง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบการบริหาร โรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ (t-test) แบบ Independent

4. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 101)

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ค่าที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า

103)

$$SD = \sqrt{\frac{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum fx)^2$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	f	แทน	ความถี่
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) และหาค่า IOC

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของครอนบาค ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{\sum S_t^2} \right]$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนข้อ หรือความยาวของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ 1
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมุติฐาน ได้แก่

3.1 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test แบบ Independent โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}} : df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน (t-test)
	\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ใช้ F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะมีการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 116)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	อัตราส่วนความแปรปรวนทางเดียว
	MS_b	แทน	Mean Square between Groups
	MS_w	แทน	Mean Square within Groups